

التهاب ساری برانشی

(Infectious Bronchitis)

این بیماری در افغانستان
وجود دارد.

۱. تعریف

برونشیت ساری یک بیماری شدیداً ساری حاد پرنده ها است که در سراسر جهان پیدا میشود و عمدتاً موجب بیماری تنفسی و کاهش حاصلدهی می گردد.

۲. عامل شناسی

عامل بیماری را یک کورونا ویروس (*Coronavirus*) بنام ویروس برونشیت ساری (IBV) تشکیل میدهد. سترن های متعدد آن وجود دارند که دارای ویروالانس متفاوت می باشند. برخی از سترن ها به گرده گرایش ویژه دارند و باعث تولید آفت ها در آنجا میشوند.

۳. سرایت

بیماری عمدتاً از طریق تماس، ایروزل و قطرات حاوی ویروس که به وسیله افرازات تنفسی و پیخال بیرون میشوند، سرایت می نماید. آب و خوراکه ی آلوده، تماس با حیوانات یا مواد، وارد نمودن مرغها و مواد مالداري آلوده ، به حیث منبع عفونت خدمت نموده می توانند. انتقال آن از یک فارم به دیگران در اثر رفت و آمد کارگران، وسایل و واسطه های انتقالی آلوده نیز صورت می گیرد. پرنده های صحت یاب شده برای هفته ها ویروس را انتشار می دهند. عامل بیماری توسط تخم پخش نه می شود.

۴. انواعی که مصاب می شوند

برونشیت ساری بیماری مرغ ها است. مرغها در تمام سن و سال در برابر عفونت یاد شده حساس اند، اما شدت بیماری نظر به سن فرق می کند.

۵. علایم کلینیکی

دوره ی مخفی آن ۳۶-۴۸ ساعت است. میزان مصابیت ناشی از آن به ۱۰۰٪ میرسد. چوچه مرغها مصاب افسرده بوده و در نزدیکی منبع حرارت جمع می شوند. علایم کلینیکی آن شامل سرفه کردن، افشاندن بینی، عطسه زدن، خش خش سینه، افزایشات بینی و تراوش های کف دار از چشم میباشد. میزان تخمدهی ۵-۱۰ درصد پایین آمده و برای ۱۰-۱۴ روز دوام میکند. تخم های حاصله دارای پوست نازک و نامنظم و سفیدی آبگین می باشند. میزان مرگ و میر متفاوت است اما در اغلب حالات به حد بالای ۲۵٪ می رسد. عفونت های دومی به وسیله ی سایر عفونت ها مانند مایکوپلازما گالی سپتیکوم، وضع بیماری کلینیکی را بیشتر خراب می نمایند که در اثر آن بیماری تنفسی شدت بیشتر کسب نموده و تخمگذاری نیز کاهش بیشتر می یابد. سترن هایی که به گرده ها گرایش دارند، مرگ و میر بلند را سبب شده می توانند.

۶. دریافت های پتولوژیک

آفت هایی که در دستگاه تنفسی موجود اند عبارت از پندیده گی، خونریزی ها و شاید هم تجمع یک مقدار فبرین در خالیگاه بینی، نل هوا و برونش ها می باشند. گاهی کیسه های هوایی نیز متضرر می شوند. خساره مندی گرده ها پس از عفونت باسترن های متمایل به گرده، ممکن قابل ملاحظه باشد که همراه با آن ترسبات یوریت در گرده ها و لوله ی انتقال ادرار که حتی شاید مسدود هم شوند، به چشم میخورد. در خالیگاه بدن مرغهای تخمگذار ممکن مواد زردی تخم مشاهده شود و تخم در حال انکشاف در تخمدان شاید سست یا نرم باشد. در پرند های جوان امکان موجودیت سیست در لوله ی تخمدان نیز میرود.

۷. تشخیص

نشانه های مشخص کلینیکی، دلیل قوی بر موجودیت بیماری برونشیت ساری اند. تشخیص لابراتواری آن آزمایش های سیرولوژیک یا تجرید ویروس را شامل می شود. تشخیص تفریقی آن: بیماری مرغ مرگی، لارنگوتراخیت ساری و کوریزای ساری را در بر می گیرد.

۸. تداوی

برونشیت ساری تداوی نه دارد.

۹. جلوگیری و کنترل

در اثر تطبیق یک برنامه ی مؤثر مصونیت حیاتی، جلوگیری از برونشیت ساری به گونه ی عالی صورت گرفته میتواند. به عنوان خط دوم دفاعی ، در مناطق اندمیک به منظور تامین معافیت، مرغها را باید توسط واکسین های زنده ی ضعیف ساخته شده ، واکسین نمود. با وجود اینکه در برابر چلینج های ناهمگون ، معافیت متقابل قابل توجه وجود دارد، اما گزینش واکسین ها بر مبنای داشتن دانش و آگهی درباره ی سترن های موجود در منطقه استوار است که این امر مؤثریت اقتصادی و مفیدیت زیادی دارد.